

INFORMATOR
o egzaminie maturalnym
z języka łacińskiego
jako języka obcego
na poziomie podstawowym
od roku szkolnego 2026/2027

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2025

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00
www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20
www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50
lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35
www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

1.	Opis egzaminu maturalnego z języka łacińskiego jako języka obcego	5
	Wstęp	5
	Zadania na egzaminie	5
	Opis arkusza egzaminacyjnego	6
	Zasady oceniania	7
	Materiały i przybory pomocnicze	7
2.	Przykładowe zadania z rozwiązaniami	9
	Zadania na rozumienie tekstu	9
	Zadania translacyjne	21
	Test gramatyczno-leksykalny	27
	Test kulturowy	32

1.

Opis egzaminu maturalnego z języka łacińskiego
jako języka obcego**WSTĘP**

Egzamin maturalny z języka łacińskiego jako języka obcego sprawdza, w jakim stopniu absolwent szkoły ponadpodstawowej spełnia wymagania z zakresu języka łacińskiego określone w [podstawie programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum \(wariant – kontynuacja ze szkoły podstawowej\)](#)¹.

Egzamin maturalny z języka łacińskiego jako języka obcego jest zdawany na poziomie podstawowym jako przedmiot obowiązkowy. Zdający przystępuje do tego egzaminu wyłącznie w części pisemnej (nie będzie przeprowadzany egzamin w części ustnej, nie ma też obowiązku przystąpienia do części ustnej egzaminu z innego języka zamiast języka łacińskiego)².

Podstawa programowa dzieli wymagania na ogólne i szczegółowe. Wymagania ogólne zostały zdefiniowane w obrębie kompetencji językowych, kulturowych i społecznych. Wymagania szczegółowe służą natomiast rozwinięciu i doprecyzowaniu celów ogólnych, m.in. wyznaczają zakres kształconych umiejętności, tematykę zadań oraz możliwe rodzaje tekstów wykorzystywanych w procesie uczenia się języka łacińskiego.

Informator prezentuje przykładowe zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami oraz wskazuje odniesienie zadań do wymagań podstawy programowej.

Zadania w *Informatorze* nie wyczerpują wszystkich typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszu egzaminacyjnym. Nie ilustrują również wszystkich wymagań z zakresu języka łacińskiego określonych w podstawie programowej. Dlatego *Informator* nie może być jedyną ani nawet główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w szkole. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej, zarówno ogólnych, jak i szczegółowych, może zapewnić właściwe przygotowanie do egzaminu maturalnego.

ZADANIA NA EGZAMINIE

W arkuszu egzaminacyjnym znajdują się zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte.

Zadania zamknięte to takie, w których zdający wybiera odpowiedź spośród podanych. Wśród zadań zamkniętych znajdują się m.in. zadania wyboru wielokrotnego, zadania typu prawda – fałsz oraz zadania na dobieranie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

² Ustawa z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 2005).

Zadania otwarte to takie, w których zdający samodzielnie formułuje odpowiedź. Wśród zadań otwartych znajdują się:

- zadania polegające na tłumaczeniu z języka łacińskiego na język polski
- zadania z luką, wymagające uzupełnienia zdania bądź krótkiego tekstu jednym lub kilkoma wyrazami
- zadania krótkiej odpowiedzi formułowanej w języku polskim.

W zadaniach egzaminacyjnych nacisk zostanie położony na sprawdzenie umiejętności rozumienia i przekładania tekstu łacińskiego, wiedzy w zakresie kompetencji językowych (w tym – znajomość gramatyki i leksyki łacińskiej) i kulturowych (w tym – znajomość faktów, zjawisk i tekstów kultury odnoszących się do antyku i do jego recepcji).

OPIS ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO

Egzamin maturalny z języka łacińskiego trwa 120 minut³.

W arkuszu egzaminacyjnym znajdzie się od 15 do 25 zadań. Łączna liczba punktów, jakie można uzyskać za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań, jest równa 50.

Arkusz egzaminacyjny będzie się składał z czterech części:

I. Zadania na rozumienie tekstu łacińskiego.

W części obejmującej zadania na rozumienie tekstu łacińskiego są stosowane wyłącznie teksty autentyczne, tj. oparte na tekstach oryginalnych (łacińskich starożytnych lub powstałych w epokach późniejszych), w których dopuszcza się uproszczenie struktury gramatycznej, składniowej i leksykalnej. Słownictwo, formy i struktury gramatyczne rzadkie lub użyte w nietypowym kontekście semantycznym, zwłaszcza poklasyczne, oraz wszystkie nazwy własne są objaśnione pod tekstem łacińskim. Zdający mogą w trakcie rozwiązywania zadań egzaminacyjnych korzystać ze słownika łacińsko-polskiego.

II. Zadania translacyjne.

W części obejmującej zadania translacyjne będą występować zadania sprawdzające umiejętność tłumaczenia krótkich tekstów łacińskich. W arkuszu znajdują się trzy typy zadań translacyjnych: tłumaczenie dwóch zwrotów lub wyrażen łacińskich używanych w języku polskim, tłumaczenie dwóch sentencji łacińskich, tłumaczenie jednego fragmentu prozy lub poezji łacińskiej.

III. Test gramatyczno-leksykalny.

Test gramatyczno-leksykalny będzie się składać z zadań na rozpoznawanie form i struktur gramatycznych, na znajomość terminologii gramatycznej, a także z zadań z rozpoznawania latynizmów obecnych w języku polskim.

³ Czas trwania egzaminu może zostać wydłużony w przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym – zdających z niepełnosprawnościami, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz w przypadku cudzoziemców. Szczegóły są określone w *Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Edukacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*.

IV. Test kulturowy.

W części obejmującej test kulturowy będą znajdować się zadania sprawdzające znajomość mitologii, historii, literatury, filozofii, nauki i sztuki Grecji i Rzymu.

Liczbę zadań oraz liczbę punktów możliwych do uzyskania za poszczególne rodzaje zadań we wszystkich częściach arkusza przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj zadań	Liczba zadań	Łączna liczba punktów	Udział w wyniku sumarycznym
zadania na rozumienie tekstu łacińskiego	5–10	około 20	około 40%
zadania translacyjne	3	około 10	około 20%
test gramatyczno- -leksykalny	4–7	około 10	około 20%
test kulturowy	3–5	około 10	około 20%
RAZEM	15–25	50	100%

ZASADY OCENIANIA**Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką**

Zadanie zamknięte i otwarte są oceniane – w zależności od maksymalnej liczby punktów, jaką można uzyskać za rozwiązanie danego zadania – zgodnie z poniższymi zasadami:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

ALBO

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Za poprawne rozwiązanie zadania otwartego będzie można otrzymać maksymalnie 1, 2, 3 albo 4 punkty. Za każde poprawne rozwiązanie, inne niż opisane w zasadach oceniania, można przyznać maksymalną liczbę punktów, o ile rozwiązanie jest merytorycznie poprawne, zgodne z poleceniem i warunkami zadania.

MATERIAŁY I PRZEBORY POMOCNICZE NA EGZAMINIE Z JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO

Na egzaminie maturalnym z języka łacińskiego jako języka obcego zdający może posługiwać się słownikiem łacińsko-polskim i lupą.

Szczegółowe informacje dotyczące materiałów i przyborów pomocniczych, z których mogą korzystać zdający (w tym – osoby, którym dostosowano warunki przeprowadzenia egzaminu), będą ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

2. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

W Informatorze dla każdego zadania podano:

- liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie (po numerze zadania)
- najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe, które są sprawdzane w tym zadaniu
- zasady oceniania rozwiązań zadań
- poprawne rozwiązanie każdego zadania zamkniętego oraz przykładowe rozwiązania każdego zadania otwartego.

ZADANIA NA ROZUMIENIE TEKSTU

Wiązka 1. Przeczytaj tekst i wykonaj zadania

Aristippus philosophus, cum ad Rhodiensium litus naufragio eiectus animadvertisset geometrica schemata in arena descripta, ad comites ita exclamavit: „Bene speremus! Hominum enim vestigia video”. Statimque in oppidum Rhodum contendit et recta via gymnasium devenit, ibique de philosophia disputans tantis muneribus est donatus, ut non tantum sibi, sed etiam eis, qui una fuerunt, et vestitum et cetera, quae ad victum necessaria essent, praestaret.

Na podstawie: Vitruvius, *De architectura libri decem*, Leipzig 1912.

Objaśnienia

Aristippus, -i – Arystyp, uczeń Sokratesa (V/IV w. p.n.e)

Rhodienses, -ium – Rodyjczycy

eiectus – od eicio

Rhodus, -i – Rodos, miasto na wyspie o tej samej nazwie

una esse – przebywać razem

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie tekstu napisz, jaka rzecz, którą zauważył Arystyp, skłoniła go do optyizmu w trudnym położeniu.

.....

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Figury geometryczne narysowane na piasku.

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Środki na zakup ubrań i innych potrzebnych rzeczy Arystyp pozyskał dzięki temu, że

- A. opowiadał o swoich podróżach.
- B. rywalizował w zawodach atletycznych w gimnazjone.
- C. rozprawiał na tematy filozoficzne.
- D. głośno krzyczał, że potrzebuje pieniędzy.

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 3. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Arystyp znalazł się na Rodos jako rozbitek, który ocalał z katastrofy statku.	P	F
2.	Mieszkańcy Rodos spotkali Arystypa na wybrzeżu morskim.	P	F

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wskazania.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. P
2. F

Zadanie 4. (0–1)

Wyszukaj w tekście i uzupełnij łacińską frazę, która odpowiada znaczeniem zdaniu *Aristippus dona accepit*.

Aristippus

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Aristippus muneribus est donatus.

Wiązka 2. Przeczytaj tekst i wykonaj zadania

Galli deorum maxime Mercurium colunt. Hunc omnium artium inventorem esse ferunt, hunc viarum atque itinerum ducem, hunc ad quaestus pecuniae mercaturasque habere vim maximam arbitrantur. Post hunc colunt Apollinem et Martem et Iovem et Minervam. De his eandem fere, quam reliquae gentes, habent opinionem: Apollinem morbos depellere, Minervam operum atque artificiorum initia tradere, Iovem imperium caelestium tenere, Martem bella regere. Huic ea, quae bello ceperint, plerumque devovent: cum superaverunt, animalia capta immolant reliquasque res in unum locum conferunt.

Na podstawie: Caius Iulius Caesar, *Commentarii rerum gestarum*, vol.1, Leipzig 1961.

Objaśnienia

Galli, -orum – Galowie
Mercurius, -i – Merkury
Apollo, -inis – Apollo
Mars, Martis – Mars
Iuppiter, Iovis – Jowisz
Minerva, -ae – Minerva
caelestes, -ium – bogowie

Zadanie 1. (0–3)

Na podstawie tekstu napisz, czym zajmują się wymienieni poniżej bogowie.

1. Apollo –
2. Jowisz –
3. Mars –

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

- 3 pkt – trzy odpowiedzi poprawne
2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.
1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

1. odpędza choroby
2. przewodzi bogom
3. rządzi wojnami

Zadanie 2. (0–3)

Napisz, co w tekście znaczą wymienione wyrażenia.

1. maxime colere –
2. opinionem habere –
3. animalia immolare –

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

- 3 pkt – trzy odpowiedzi poprawne.
 2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.
 1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

1. najbardziej czcić
2. mieć pogląd
3. składać w ofierze zwierzęta

Zadanie 3. (0–2)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Galowie czczą Merkurego bardziej niż Jowisza.	P	F
2.	Galijski Merkury jest bogiem złodziei.	P	F
3.	Galowie po zwycięskiej bitwie składają ofiary Marsowi.	P	F

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

- 2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy prawidłowe wskazania.
1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wskazania.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. P
2. F
3. P

Zadanie 4. (0–1)

Napisz rzymskie imiona dwóch bóstw, które – zgodnie z treścią tekstu – są odpowiedzialne za sztukę i rzemiosło.

1.
2.

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa imiona.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Merkury
2. Minerwa

Wiązka 3. Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

In extremis Germaniae finibus, in ipso Oceani litore, antrum est. Ibi septem viri longo sopore quiescunt eorumque non solum corpora, sed etiam vestimenta incorrupta manent. Indociles et barbarae nationes veneratione eos colunt, quod sine corruptione per tot annos perdurant. Hi, si habitum eorum respicimus, Romani esse cernuntur. Cum latro quidam cupiditate stimulatus unum ex eis viris vellet vestimentis spoliare, mox brachia amisit poenaeque sua ceteros perterrit, ne quis eos postea tangere auderet.

Na podstawie: Paulus [Diaconus], *Historia Longobardorum*, Hannover 1878.

Objaśnienia

Germania, -ae – Germania

Oceanus, -i – Ocean (tutaj raczej Morze Północne)

habitus, -us – tutaj strój

Romanus, -i – Rzymianin

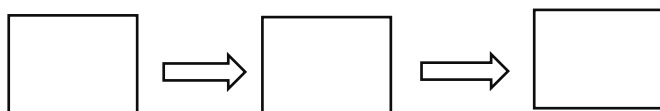
Zadanie 1. (0–1)

Ułóż poniższe treści zgodnie z kolejnością ich występowania w tekście. Wpisz litery A–C w kratki we właściwej kolejności – zacznij od informacji, która w tekście pojawia się najwcześniej.

A. Próba rabunku.

B. Wygląd zewnętrzny bohaterów.

C. Miejsce spoczynku.

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje, [...]
 - d) układa informacje w określonym porządku.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie trzech kratek.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C, B, A

Zadanie 2. (0–1)

Na podstawie tekstu wyjaśnij, co się stało ze złodziejem, który próbował okraść jednego ze śpiących mężczyzn.

.....

.....

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Złodziejowi odpadły ręce.

Wiązka 4. Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Cato Maior in omnibus rebus singulari fuit industria: nam et agricola sollers et peritus iuris consultus et magnus imperator et probabilis orator et cupidissimus litterarum fuit. Ab adulescentia confecit orationes. Senex historias scribere instituit. Earum sunt libri septem. Primus continet res gestas regum populi Romani, secundus et tertius unde quaeque civitas orta sit Italica, ob quam rem Cato omnes „Origines” videtur appellavisse. In quarto autem bellum Poenicum est primum, in quinto secundum.

Na podstawie: Cornelius Nepos, *Vitae cum fragmentis*, Leipzig 1977.

Objaśnienia

Cato Maior – Katon Starszy

singulari industria esse – odznaczać się wyjątkową pracowitością

Poenicus, -a, -um – punicki

Zadanie 1. (0–2)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Katon nie zajmował się rolnictwem.	P	F
2.	Katon rozpoczął działalność oratorską dopiero jako starszy człowiek.	P	F
3.	Dzieło historyczne Katona nosi tytuł <i>Początki</i> .	P	F

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy prawidłowe wskazania.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wskazania.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F
2. F
3. P

Zadanie 2. (0–2)

Na podstawie tekstu odpowiedz na pytania.

1. Z ilu ksiąg składało się dzieło historyczne Katona?

.....

2. W której księdze tego dzieła Katon przedstawił drugą wojnę punicką?

.....

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
 - b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. siedem ksiąg

2. w piątej księdze

Wiązka 5. Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Anno 1310 Cruciferi magnas e Germania copias conducunt. Deinde ad Gdanense oppidum, quod in potestate Vladislai erat et a Pomeranica nobilitate defendebatur, castra admovent, eo potissimum tempore, quo plurima multitudo hominum ad mercatum et anniversarias nundinas in illud oppidum confluxerat, hoc est primis Augusti mensis diebus. Idque eo maxime consilio fecerunt, ut ex direptione opulenti oppidi et mercatorum atque nobilitatis pecuniam in stipendia militum et in ceteros usus belli conquirent. Defendebatur oppidum strenue, sed nocte quadam hostes a civibus Teutonici generis aperta porta intromissi oppidum ceperunt, ingentem caedem hominum omnis ordinis, aetatis atque sexus fecerunt, ut eo exemplo crudelitatis reliquos a defensione ceterarum munitionum deterrent.

Na podstawie: Martinus Cromerus, *De origine et rebus gestis Polonorum libri XXX*, Basileae 1555.

Objaśnienia

Cruciferi, -orum – Krzyżacy
 Germania, -ae – Germania
 Gdanensis, -e – gdański
 Vladislaus, -i – Władysław Łokietek
 Pomeranicus, -a, -um – pomorski
 nobilitas, -tatis – tutaj: patrycjat miejski
 nundinae, -arum – dzień targowy, jarmark
 Teutonici generis – tutaj: pochodzenia niemieckiego

Zadanie 1. (0–2)

Dokończ zdania. Zaznacz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

1. Krzyżacy oblegli Gdańsk na początku sierpnia, ponieważ wtedy
 - A. w mieście odbywał się coroczny jarmark.
 - B. w mieście nie było obrońców.
 - C. była sprzyjająca pogoda.
 - D. nadciągnęły z pomocą wojska sprzymierzone.

2. Autor tekstu uważa, że Krzyżacy dopuścili się mordu na ludności Gdańska, ponieważ
 - A. nie chcieli zostawić żadnych świadków swojego okrucieństwa.
 - B. mścili się za stawiany im opór.
 - C. chcieli przestraszyć obrońców innych warownych miast.
 - D. zamierzali wymazać nazwę miasta z ludzkiej pamięci.

Wymaganie ogólne

- I. W zakresie kompetencji językowych.
 1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

- I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:
 - 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);

- 6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

- 2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.
1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. A
2. C

Zadanie 2. (0–2)

Na podstawie tekstu odpowiedz na pytania.

1. W jaki sposób Krzyżacy dostali się do miasta?

.....

2. Na co Krzyżacy chcieli przeznaczyć pieniądze zrabowane w Gdańsku?

.....

Wymaganie ogólne

- I. W zakresie kompetencji językowych.
1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

- I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:
1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
6) rozumie wypowiedzi pisemne w języku łacińskim: [...]
b) znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

- 2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.
1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

1. Krzyżacy dostali się do miasta, gdyż obywatele pochodzenia niemieckiego otwarli im bramę.
2. Krzyżacy chcieli przeznaczyć pieniądze zrabowane w Gdańsku na żołd i na inne cele wojenne.

ZADANIA TRANSLACYJNE

Zadanie 1. (0–2)

Przetłumacz na język polski poniższe wyrażenia.

1. post mortem –
2. gloria victis –

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

1. Rozumienie dziedzictwa antyku grecko-rzymskiego jako ideowego [...] fundamentu cywilizacji zachodniej i kultury polskiej.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 7) rozumie znaczenie najczęściej używanych łacińskich zwrotów i sentencji oraz paremii, a także podstawowy sens łacińskich inskrypcji obecnych w przestrzeni publicznej i krótkich cytatów łacińskich pojawiających się w tekstach polskich;
- 9) potrafi przełożyć tekst łaciński na język polski przy pomocy słownika łacińsko-polskiego i z zachowaniem polskiej normy językowej.

Zasady oceniania

- 2 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie dwóch wyrażen.
1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie jednego wyrażenia.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

1. po śmierci
2. chwała zwyciężonym

Zadanie 2. (0–2)

Przetłumacz na język polski poniższe wyrażenia.

1. lux in tenebris –
2. locus amoenus –

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

3. Świadomość przynależności do kultury ukształtowanej w dużym stopniu przez tradycję grecko-rzymską.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 7) rozumie znaczenie najczęściej używanych łacińskich zwrotów i sentencji oraz paremii, a także podstawowy sens łacińskich inskrypcji obecnych w przestrzeni publicznej i krótkich cytatów łacińskich pojawiających się w tekstach polskich;
- 9) potrafi przełożyć tekst łaciński na język polski przy pomocy słownika łacińsko-polskiego i z zachowaniem polskiej normy językowej.

Zasady oceniania

- 2 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie dwóch wyrażen.
1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie jednego wyrażenia.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. światło w ciemności
2. miejsce przyjemne

Zadanie 3. (0–4)

Przetłumacz na język polski poniższe zdania.

1. Amicus certus in re incerta cernitur.

.....
.....

2. Felix qui potuit rerum cognoscere causas.

.....
.....

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

3. Świadomość przynależności do kultury ukształtowanej w dużym stopniu przez tradycję grecko-rzymską.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika

frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);

7) rozumie znaczenie najczęściej używanych łacińskich zwrotów i sentencji oraz paremii, a także podstawowy sens łacińskich inskrypcji obecnych w przestrzeni publicznej i krótkich cytatów łacińskich pojawiających się w tekstach polskich;

9) potrafi przełożyć tekst łaciński na język polski przy pomocy słownika łacińsko-polskiego i z zachowaniem polskiej normy językowej.

Zasady oceniania

4 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie dwóch zdań.

3 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie jednego zdania i częściowo poprawne drugiego zdania.

2 pkt – odpowiedź zawierająca częściowo poprawne tłumaczenie dwóch zdań albo poprawne tłumaczenie tylko jednego zdania.

1 pkt – odpowiedź zawierająca częściowo poprawne tłumaczenie tylko jednego zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

1. Pewny przyjaciel jest poznawany w sytuacji niepewnej.

2. Szczęśliwy, który mógł rozpoznać przyczyny rzeczy.

Zadanie 4. (0–4)

Przetłumacz na język polski poniższe zdania.

1. Quis custodiet ipsos custodes?

.....

.....

2. Satis longa vita data est, si tota bene collocaretur.

.....

.....

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

3. Świadomość przynależności do kultury ukształtowanej w dużym stopniu przez tradycję grecko-rzymską.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 7) rozumie znaczenie najczęściej używanych łacińskich zwrotów i sentencji oraz paremii, a także podstawowy sens łacińskich inskrypcji obecnych w przestrzeni publicznej i krótkich cytatów łacińskich pojawiających się w tekstach polskich;
- 9) potrafi przełożyć tekst łaciński na język polski przy pomocy słownika łacińsko-polskiego i z zachowaniem polskiej normy językowej.

Zasady oceniania

- 4 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie dwóch zdań.
- 3 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie jednego zdania i częściowo poprawne drugiego zdania.
- 2 pkt – odpowiedź zawierająca częściowo poprawne tłumaczenie dwóch zdań albo poprawne tłumaczenie tylko jednego zdania.
- 1 pkt – odpowiedź zawierająca częściowo poprawne tłumaczenie tylko jednego zdania.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

1. Kto będzie pilnował samych strażników?
2. Życie zostało dane jako wystarczająco długie, jeżeli całe zostałoby dobrze wykorzystane.

Zadanie 5. (0–4)

Przetłumacz na język polski poniższy fragment tekstu.

O praeclaram sapientiam! Solem enim e mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt, qua nihil a dis immortalibus melius habemus, nihil iucundius.

.....

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

3. Świadomość przynależności do kultury ukształtowanej w dużym stopniu przez tradycję grecko-rzymską.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 7) rozumie znaczenie najczęściej używanych łacińskich zwrotów i sentencji oraz paremii, a także podstawowy sens łacińskich inskrypcji obecnych w przestrzeni publicznej i krótkich cytatów łacińskich pojawiających się w tekstach polskich;
- 9) potrafi przełożyć tekst łaciński na język polski przy pomocy słownika łacińsko-polskiego i z zachowaniem polskiej normy językowej.

Zasady oceniania

4 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie tekstu, w tym:

1 pkt – prawidłowe oddanie struktury gramatycznej tekstu łacińskiego

1 pkt – prawidłowy dobór polskich odpowiedników łacińskich wyrazów, uwzględniający kontekst

1 pkt – prawidłowe oddanie sensu tekstu łacińskiego

1 pkt – umiejętność tworzenia przekładu z zachowaniem polskiej normy językowej.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Cóż za przesławna mądrość! Wydaje się bowiem, że słońce ze świata usuwają ci, którzy z życia usuwają przyjaźń, od której nie mamy od bogów nieśmiertelnych niczego lepszego, niczego milszego.

Zadanie 6. (0–4)

Przetłumacz na język polski poniższy fragment tekstu.

Ver erat aeternum, placidique tepentibus auris
mulcebant zephyri natos sine semine flores.

.....

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

3. Świadomość przynależności do kultury ukształtowanej w dużym stopniu przez tradycję grecko-rzymską.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 1) zna około 1500 najczęściej używanych łacińskich wyrazów (według słownika frekwencyjnego opartego na korpusie tekstów klasycznych);
- 7) rozumie znaczenie najczęściej używanych łacińskich zwrotów i sentencji oraz paremii, a także podstawowy sens łacińskich inskrypcji obecnych w przestrzeni publicznej i krótkich cytatów łacińskich pojawiających się w tekstach polskich;
- 9) potrafi przełożyć tekst łaciński na język polski przy pomocy słownika łacińsko-polskiego i z zachowaniem polskiej normy językowej.

Zasady oceniania

4 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne tłumaczenie tekstu, w tym:

- 1 pkt – prawidłowe oddanie struktury gramatycznej tekstu łacińskiego
- 1 pkt – prawidłowy dobór polskich odpowiedników łacińskich wyrazów, uwzględniający kontekst
- 1 pkt – prawidłowe oddanie sensu tekstu łacińskiego
- 1 pkt – umiejętność tworzenia przekładu z zachowaniem polskiej normy językowej.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Była wieczna wiosna, a delikatne zefiry pieściły ciepłymi podmuchami kwiaty zrodzone bez siewu.

TEST GRAMATYCZNO-LEKSYKALNY

Zadanie 1. (0–3)

Uzupełnij tabelę. Wpisz po jednym przykładzie polskich wyrazów, które pochodzą od łacińskich słów.

1.	celeber	
2.	populus	
3.	recipio	

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

3. Znajomość wybranych pojęć i terminów naukowych oraz ich grecko-rzymskiego rodowodu.

Wymaganie szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 10) posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami oraz wpływu języka łacińskiego na języki nowożytne).

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne uzupełnienie trzech komórek tabeli.
- 2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch komórek tabeli.
- 1 pkt – poprawne uzupełnienie jednej komórki tabeli.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

1. celebrować, celebryta
2. populizm, populacja
3. recepta, recepcja

Zadanie 2. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Rozpoznaj strukturę składniową zdania i zaznacz prawidłowe uzupełnienie.

Audio in urbem venire.

- A. fratri
- B. fratre
- C. fratrem
- D. frater

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego;
2. Świadomość relacji między językami używanymi w Europie.

Wymaganie szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 3) rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego:
 - c) konstrukcję składniową *accusativus cum infinitivo* [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 3. (0–1)

Rozpoznaj strukturę składniową i zaznacz prawidłowe tłumaczenie zdania *Romani fortissimi esse videntur*.

- A. Rzymianie byli najdzielniejsi.
- B. Wydaje się, że Rzymianie są najdzielniejsi.
- C. Rzymianom wydaje się, że są najdzielniejsi.
- D. Widzieli, że Rzymianie są najdzielniejsi.

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.
2. Świadomość relacji między językami używanymi w Europie.

Wymaganie szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 2) rozpoznaje następujące formy z zakresu gramatyki języka łacińskiego:
 - b) formy fleksyjne przymiotników deklinacji 1 – 3 w stopniu równym, wyższym i najwyższym,
- 3) rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego:
 - c) konstrukcję składniową [...] *nominativus cum infinitivo* [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 4. (0–2)

Obok podanych form rzeczowników wpisz odpowiadające im formy przymiotnika *Romanus*, *-a*, *-um*. Wybierz je spośród podanych poniżej.

Romanum, Romano, Romani, Romanorum

1. oratorum –
2. virum –
3. exercitui –

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.
2. Świadomość relacji między językami używanymi w Europie.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 2) rozpoznaje następujące formy z zakresu gramatyki języka łacińskiego:
 - a) formy fleksyjne rzeczowników regularnych deklinacji I – V [...];
 - b) formy fleksyjne przymiotników deklinacji 1 – 3 w stopniu równym, wyższym i najwyższym.

Zasady oceniania

- 2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy poprawne formy przymiotnika.
 1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie poprawne formy przymiotnika.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Romanorum
2. Romanum
3. Romano

Zadanie 5. (0–2)

Obok podanych podmiotów wpisz odpowiadające im formy orzeczenia. Wybierz je spośród podanych poniżej.

vides, delenda est, currunt, ornata sunt

1. monumenta –
2. urbs –
3. pueri –

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymagania szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 3) rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego:
 - b) strukturę składniową zdania w stronie czynnej i biernej,
 - c) konstrukcję składniową [...] *coniugatio periphrastica passiva*.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy poprawne formy orzeczenia.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie poprawne formy orzeczenia.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. ornata sunt
2. delenda est
3. currunt

Zadanie 6. (0–1)

Które z podanych poniżej zdań zawiera strukturę *ablativus absolutus*? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Hostibus venientibus dux aciem instruxit.
- B. Hostibus perterriti milites fugerunt.
- C. Milites Romani hostibus fortiores sunt.
- D. Dux Romanus hostibus pugnam fecit.

Wymaganie ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.

Wymaganie szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 3) rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: [...]
 - c) konstrukcję składniową [...] *ablativus absolutus* [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 7. (0–1)

Uzupełnij tabelę – wpisz poprawne formy gramatyczne przymiotnika, wybrane spośród podanych poniżej.

altissimus, melior, vetus

gradus comparativus	gradus superlativus

Wymagania ogólne

I. W zakresie kompetencji językowych.

1. Znajomość gramatyki i słownictwa języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego przy pomocy słownika łacińsko-polskiego.
2. Świadomość relacji między językami używanymi w Europie.

Wymaganie szczegółowe

I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający:

- 2) rozpoznaje następujące formy z zakresu gramatyki języka łacińskiego:
 - b) formy fleksyjne przymiotników deklinacji I–III w stopniu równym, wyższym i najwyższym.

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne uzupełnienie dwóch komórek.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

gradus comparativus – melior

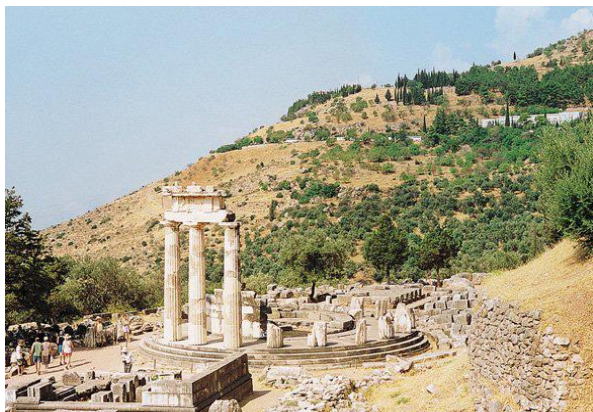
gradus superlativus – altissimus

TEST KULTUROWY

Zadanie 1. (0–3)

Jakie starożytne miejsca przedstawiono na poniższych fotografiach? Pod każdą ilustracją wpisz właściwą nazwę wybraną z podanych poniżej.

Epidauros, Forum Romanum, Delfy, Akropol, Kume

encyklopedia.pwn.pl

pl.wikipedia.org

1. 2.

pl.wikipedia.org

pl.wikipedia.org

3. 4.

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

2. Znajomość wybranych ważnych zjawisk z zakresu kultury antycznej oraz tradycji antyku w kulturze polskiej i światowej.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

1. Rozumienie dziedzictwa antyku grecko-rzymskiego jako [...] materialnego fundamentu cywilizacji zachodniej i kultury polskiej.

Wymagania szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

2. Miejsca:

- 1) świątynie, sanktuaria, wyrocznie: Delfy, [...] Epidauros [...];
- 2) Akropol i agora ateńska;
- 3) Kapitol i forum rzymskie.

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź zawierająca cztery prawidłowe nazwy.

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy prawidłowe nazwy.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie prawidłowe nazwy.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Delfy
2. Forum Romanum
3. Akropol
4. Epidauros

Zadanie 2. (0–2)

Obok podanych wypowiedzi wpisz ich autorów. Odpowiedzi wybierz spośród podanych poniżej.

Cezar, Cyceeron, Homer, Horacy

1. *Przybyłem, zobaczyłem, zwyciężyłem* –

2. *Wzniostem pomnik trwalszy od spiżu* –

3. *Gniew Achilla opiewaj, bogini* –

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

1. Znajomość faktów dotyczących twórczości wybranych ważnych autorów piszących po łacinie [...] oraz wybranych autorów starogreckich.
2. Znajomość wybranych ważnych zjawisk z zakresu kultury antycznej oraz tradycji antyku w kulturze polskiej i światowej.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

1. Rozumienie dziedzictwa antyku grecko-rzymskiego jako ideowego [...] fundamentu cywilizacji zachodniej i kultury polskiej.

Wymagania szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

1. Osoby:

- 3) wodzowie i politycy: [...] Cezar [...],

4) poeci: Homer, [...] Horacy [...].

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzech autorów.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwóch autorów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Cezar

2. Horacy

3. Homer

Zadanie 3. (0–1)

Do podanych imion bóstw greckich dopisz ich rzymskie odpowiedniki.

1. Hera –

2. Artemida –

Wymaganie ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

2. Znajomość wybranych ważnych zjawisk z zakresu kultury antycznej oraz tradycji antyku w kulturze polskiej i światowej.

Wymaganie szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

1. Osoby:

1) bogowie: kanon bóstw greckich i rzymskich (tradycja i recepcja).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie poprawne nazwy.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Junona

2. Diana

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Autorem *Sztuki poetyckiej* (*Ars poetica*) jest

A. Cyceon.

B. Horacy.

C. Katullus.

D. Owidiusz.

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

1. Znajomość faktów dotyczących twórczości wybranych ważnych autorów piszących po łacinie [...].
2. Znajomość wybranych ważnych zjawisk z zakresu kultury antycznej oraz tradycji antyku w kulturze polskiej i światowej.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

3. Świadomość przynależności do kultury ukształtowanej w dużym stopniu przez tradycję grecko-rzymską.

Wymaganie szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

1. Osoby:
 - 4) poeci: [...] Horacy [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 5. (0–1)

Na podstawie mitologii oceń poprawność poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Apollo pokonał Marsjasza w muzycznym pojedynku.	P	F
2.	Penelopa była żoną Syzyfa.	P	F

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

2. Znajomość wybranych ważnych zjawisk z zakresu kultury antycznej oraz tradycji antyku w kulturze polskiej i światowej.

Wymagania szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

1. Osoby:
 - 1) bogowie: kanon bóstw greckich i rzymskich (tradycja i recepcja);
 - 2) herosi, heroiny i inne postaci mitologiczne: [...] Penelopa [...] Syzyf [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wskazania.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. P

2. F

Zadanie 6. (0–2)

Obok każdej charakterystyki wpisz imię postaci mitologicznej, do której ten opis się odnosi.

1.	Wynalazca, który wraz z synem uciekał z Krety.	
2.	Jedno z bliźnięt wykarmionych przez wilczycę, zabite przez swojego brata.	

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

2. Znajomość wybranych ważnych zjawisk z zakresu kultury antycznej oraz tradycji antyku w kulturze polskiej i światowej.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

1. Rozumienie dziedzictwa antyku grecko-rzymskiego jako ideowego [...] fundamentu cywilizacji zachodniej i kultury polskiej.

Wymaganie szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Uczeń posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

1. Osoby:

2) herosi, heroiny i inne postacie mitologiczne: [...] Dedal [...], [...] Romulus i Remus.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch komórek tabeli.

1 pkt – poprawne uzupełnienie jednej komórki tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Dedal

2. Remus

Zadanie 7. (0–2)

Obok każdej postaci wpisz związane z nią wydarzenie historyczne. Odpowiedzi wybierz spośród podanych poniżej.

spalenie Rzymu, II wojna punicka, wykrycie spisku Katyliny, wojna peloponeska

1. Ciceron –

2. Hannibal –

3. Perykles –

Wymaganie ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

1. Znajomość faktów dotyczących twórczości wybranych ważnych autorów piszących po łacinie od starożytności do czasów nowożytnych oraz wybranych autorów starogreckich.

Wymaganie szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

- 3) wodzowie i politycy: [...] Perykles [...], Hannibal, [...] Ciceron [...].

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy poprawne wydarzenia.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa poprawne wydarzenia.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. wykrycie spisku Katyliny

2. II wojna punicka

3. wojna peloponeska

Zadanie 8. (0–1)

Uzupełnij tabelę. Obok podanej tezy wpisz filozofa, który był jej zwolennikiem.

Odpowiedzi wybierz spośród podanych poniżej.

Epikur, Pitagoras, Platon

1.	Tylko idee istnieją naprawdę.	
2.	Wszystko jest liczbą.	

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

1. Znajomość faktów dotyczących twórczości wybranych ważnych autorów piszących po łacinie od starożytności do czasów nowożytnych oraz wybranych autorów starogreckich.
3. Znajomość wybranych pojęć i terminów naukowych oraz ich grecko-rzymskiego rodowodu.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

1. Rozumienie dziedzictwa antyku grecko-rzymskiego jako ideowego [...] fundamentu cywilizacji zachodniej i kultury polskiej.
2. Świadomość długiego trwania wartości zrodzonych na podłożu kultur greckiej i rzymskiej [...].

Wymaganie szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach: [...] Filozofowie: Pitagoras, Sokrates, Platon [...], Epikur.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch komórek tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Platon
2. Pitagoras

Zadanie 9. (0–1)

Napisz słowo występujące w polszczyźnie, które pochodzi od greckiego pojęcia *logos*.

.....

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

3. Znajomość wybranych pojęć i terminów naukowych oraz ich grecko-rzymskiego rodowodu.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

4. Świadomość celowości nauczania przedmiotów humanistycznych [...].

Wymaganie szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach:

4. Pojęcia:
 - 6) *logos* [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne słowo.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

logika / logiczny / logik

Zadanie 10 (0–1)

Wyjaśnij, odwołując się do mitologii greckiej, dlaczego Niobe jest symbolem cierpienia.

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

II. W zakresie kompetencji kulturowych.

2. Znajomość wybranych ważnych zjawisk z zakresu kultury antycznej oraz tradycji antyku w kulturze polskiej i światowej.

III. W zakresie kompetencji społecznych.

1. Rozumienie dziedzictwa antyku grecko-rzymskiego jako ideowego [...] fundamentu cywilizacji zachodniej i kultury polskiej.
2. Świadomość długiego trwania wartości zrodzonych na podłożu kultur greckiej i rzymskiej [...].

Wymaganie szczegółowe

II. W zakresie kompetencji kulturowych. Uczeń posiada wiedzę na temat kultur i społeczeństw antycznych i późniejszych, korzystających z dorobku antycznego, w następujących obszarach: [...] Osoby:

- 2) herosi, heroiny i inne postacie mitologiczne: [...] Niobe [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Niobe – mityczna królowa tebańska – chwaliła się licznym potomstwem, stawiała się przez to wyżej od matki Apollina i Artemidy. Bóstwa pomściły zniewagę matki – od ich strzał zginęły wszystkie dzieci Niobe. Zeus zamienił w skałę rozpaczającą Niobe. Królowa stała się uosobieniem matki cierpiącej po stracie dzieci.

JĘZYK ŁACIŃSKI
JAKO JĘZYK OBCY
Poziom podstawowy

JĘZYK ŁACIŃSKI
JAKO JĘZYK OBCY
Poziom podstawowy

JĘZYK ŁACIŃSKI
JAKO JĘZYK OBCY
Poziom podstawowy

